

Filmur um umhverfisverndarfólk:

Upplýsingarnir verða snaraðir

Íslenski tíðindamaðurinn Magnus Guðmundsson hefur gjört ein sjónvarpsfilm um veiðu av sugdjórum í Norðuratlantshavi og um arbeidslagið hjá umhverfisverndarfelagsskapum; «Lífsbjörg í Norðuratlantshöfum» eitur filmurinn.

Magnus Guðmundsson hefur arbeitt við evninum í fimm ár; seinasta árið hefur hann arbeitt burtur av við at gera hendan film. Kemm Poulsen frá Myndband hefur verið uppi á arbeidnum við pertunum í filminum, sum snúgvá seg um grindadráp.

Rangsnúgving

Filmurinn setur sær fyrri at visa, at upplýsingarnir, sum felagsskapirnir bera fram um t.d. grønlandsku kópaveiðuna, íslensku stórhvalaveiðuna og føroyska grindadrápið ofta eru villileiðandi og tað við vilja. Eisini myndir og annað tilfar, sum verður almannakunngjørt, er í mongum førum falsað ella snarað, so tað er ikki eftirfariandi.

Náttúran í foto-búri

Sum dømi verða her tiknar myndirnar við Birgitte Bardot frá Newfoundland landska innlandsisínun og frá australskari kenguru-veiðu.

Magnus Guðmundsson, sum saman við øðrum hefur gjört film um umhverfisverndarfelagsskapirnar og arbeidstagið teirra

Í fyrra færinum vóru myndirnar tiknar í einum fótóhøli við einum útstappaðum kópi, og í seinna færinum var talan um fólk, sum vórðu goldin av blaðfólki fyrri at pina kenguru-djór, meðan filmað varð; australs umhverfisverndarfólk gjørdur sær dælt av myndunum, sjálvt um tey vistu betur, tí dømur var feldur í málinum.

Hesin parturin í filminum er grundaður á eina greinarøð, sum stóð í danska blaðnum Information í 1986, skrivað av Leif Blædel.

Kenslur til fals

Filmurinn visir eisini á, at umhverfisverndar felagsskapirnir nýta ósemiligar hættir fyrri at fáa sær inntøkur. Spælt verður uppá kenslurnar hjá eitt nú børnum og gomlum, soleiðis at tey styðja verndararbeidnum peningaliga.

T.d. er møguleiki fyrri at adoptera ein hval sum tin egna móti gjaldi av eini ávisari peningaupphædd; tú fært eitt adoptionsbræv uppá hvalin, sum hefur eitt navn, tú fært at vita, nær hann er føddur, og so fært tú javnan tíðindabrev um, hvar hann seinast er sæddur ella um føroyingar ella aðrir villmenn nú hava beint fyrri honum.

Hesin parturin er grundaður á brot úr tíðindasendingum og á samrøður, sum Magnus Guðmundsson sjálvur hefur gjørt við umhverfisverndarfólk.

Deyðin í pylsuvogninum

Filmurinn visir á, at veiðan av sugdjórum í havinum er einki annað enn ein partur av livbjargingini hjá londunum norðast í Atlantshavinum. Eins og pylsuvogna-fóðin er tað hjá stórbýarbúgvunum. Í báðum førum verður liv tikið, fyrri at menniskjan kann liva.

Men stórbýarbúgvinn gevur sær ikki far um hetta, sigur filmurinn. Stórbýarbúgvinn hefur fækað seg so langt frá náttúruni, at hann upplivir ikki tað beinleiðis samskiftið við hana.

Hóttir ikki stovrnar

Íslenska stórhvalaveið-

an fer fram við visindaligum endamállum fyrri eyga, ikki handilsligum; inntøkurnar, sum faast av at selja tvæstið, fer til at fígga framhaldandi rannsóknir.

Eskimoiska kópaveiðan og føroyska grindadrápið eru bæði aldargomul og væl skipað fyrirbrigdi, sum eru við til at nøkta tørvin á føði. Og eingin av hesum trimum veiðum hóttir stovrnar, talan er um, søgdu visindafólk, sum lögð orð til boðskapin í filminum.

Meira enn 1,4 milj. krónur

Filmurinn hjá Magnusi Guðmundssyni varð vistur á Hotel Hafnia mikukvøldið fyrri innbødnum. Fjølmiðlarnir, ting- og landsstýrismenn o.o. vóru til staðar. Tað var Vesturnorrøna samstarvið, sum bjóðaði. Magnus Guðmundsson hefur søkt samstarvið um fígging til filmin, sum kostar 1,4 milj. krónur; tá eru lönir og soluutreiðslur ikki iroknaðar.

Hvat sigur Vestnorden?

Nevndin fyrri Vesturnorrøna samstarvið (tvey umboð úr hvørjum landi) hevði fund mikukvøldið. Endalig støða var ikki tikin til málið tá. Politiskir spurningar hanga uppi við, tí londini eru í ymsk-

ari støðu, tá tað snýr seg um sugdjóroveiðu á havinum.

Við øðrum orðum: málið verður helst fyrst lagt fyrri hjá stjórnunum í teimum einstøku londunum, áðrenn vesturnorrøna samtakið tekur avgerð. Roknað verður við, at avgerð verður tikin fyrsta dagin, t.v.s. so skjótt sum politiskir og umsitingarligir stovnar í Grønlandi og Íslandi hava sæð filmin.

Filmurinn var vistur í hesum londum í gjár.

SvF á fund

Filmurinn varð sýndur fyrri innbødnum í Íslandi og Grønlandi hósdagin. Umboð fyrri Magnus Guðmundsson í Føroyum skal í næstum samráðast við Sjónvarp Føroya um, hvørt SvF vil keypa sær rætt til at senda filmin.

owh

Grindadrápið er væl fyriskipað og hóttir ikki stovnin, sigur íslenski filmurinn

Ein prinsippspurningur

Hevur tað ikki eydnast so nøkurlunda at sannføra umheimin um, at føroyska grindadrápið ikki hóttir stovnin og at tað fer fram á forsvarligan hátt? Kann tað ikki koma aftur um brekkur í grindamálinum, um vit nú eru við til at stuðla einum filmi, sum eisini verjir íslensku stórhvalaveiðuna?

Kjartan Hoydal, fiskivinnustjóri, heldur ikki at føroyingar eiga at vera í sjálvdrátti í grindamálinum.

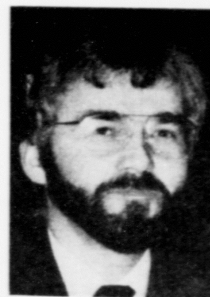
— Høvuðsspurningurin er rætturin til havið. Hetta er ein prinsippiellur spurningur, og tí kunnu vit ikki fara at venda íslendingum bakið, sjálvt um tað taktiskt skuldi passað okkum best í løtu. Hetta er ein prinsippiellur spurningur, og tí kunnu vit ikki fara at venda íslendingum bakið, sjálvt um tað taktiskt skuldi passað okkum best í løtu. Hetta er ein prinsippiellur spurningur, og tí kunnu vit ikki fara at venda íslendingum bakið, sjálvt um tað taktiskt skuldi passað okkum best í løtu.

vit ikki íslendingum nú, so standa vit einsamallir, tá á stendur.

Fiskivinnustjóriin visir í hesum viðfangi á, at ágangurin á grindadrápið als ikki er av. T.d. fær grindadrápið drúgva umrøðu í nýggjasta álitinum frá Europa Parlamentinum, meðan íslenska stórhvalaveiðan nóg illa verður nevnd.

Kjartan Hoydal leggur eisini dent á, at út frá einum visindaligum sjónarmiði er eingin grund til at ivast í gáginum av íslensku stórhvalaveiðuni.

Hon er fult forsvarlig. Íslendingar eru stórt sæð teir einastu, sum hava tøl at leggja á borðið. Og tað er umráðandi, tá hvalaveiðunevndin næsta ár skal gera av, um hannið imóti kommersiellari

hvalaveiðu skal framleingjast, sigur Kjartan Hoydal.

Hann sigur eisini, at fáa umhverfisverndarfelagsskapirnir teirra vilja, so fer tað at taka 10–15 ár at fáa vitan, sum íslensku rannsóknirnar fæa til vega uppá 1–2 ár.

owh